

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

533-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕИСК, 14.3.2018 Г. – 15.3.2018 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Социално устойчива концепция за повишаване на жизнения стандарт, даване нов гласък на растежа и заетостта, както и на сигурността на гражданите в цифровата ера“

(проучвателно становище по искане на българското председателство)

(2018/C 237/01)

Докладчик: **Giulia BARBUCCI** (ГГ — II гр.)

Искане от българското председателство на Съвета	Писмо от 5.9.2017 г.
Правно основание	Член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Заетост, социални въпроси и гражданство“
Приемане от секцията	23.2.2018 г.
Приемане на пленарна сесия	15.3.2018 г.
Пленарна сесия №	533
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	187/16/10

1. Заключение и препоръки

1.1 Всички политики, прилагани от европейските, националните и местните институции, би трябвало да отчитат **фактора социална устойчивост** наред с икономическата и екологичната устойчивост. Неотдаващите предложения относно **социалното измерение** на Европа⁽¹⁾, като се започне от представения от Европейската комисия доклад за размисъл и Европейския стълб на социалните права, представляват безпрецедентна възможност за насърчаване на устойчивостта на мерките, въведени на европейско и национално равнище в областта на приобщаващия растеж, заетостта и социалните политики. ЕИСК препоръчва предложенията, включени в настоящата работна програма на Комисията, в това число Пакетът за социална справедливост, инициативата за равно данъчно третиране на цифровата икономика и реформите на ИПС, да бъдат насочени към насърчаване на устойчивостта на **европейския социален модел**.

⁽¹⁾ ОВ С 81, 6.6.2018 г., стр. 145.

1.2 Необходимо е **оценката на въздействието** на прилаганите в социалната сфера **мерки** да бъде все по-прецизна по отношение на тяхната социална устойчивост, като се започне от системите за мониторинг и вече съществуващите показатели. ЕИСК препоръчва на институциите да извършат оценка на съществуващите и новите инструменти (като се започне от таблото с показатели, приложено към Стълба) и да проверят тяхната ефективност, за да се измери по-точно въздействието, което предложените политики оказват върху гражданите.

1.3 ЕИСК отбелязва загрижеността, изразена от Европейския парламент в неговата резолюция от 19 януари 2017 г. относно европейския стълб на социалните права по повод необходимостта от актуализиране на съществуващите трудови и социални стандарти; във връзка с това ЕИСК своевременно ще предостави своя принос към „Пакета за социална справедливост“, включен в работната програма на Комисията за 2018 г. ЕИСК подчертава също така необходимостта рамковите условия на пазарите на труда да подкрепят нови и по-разнообразни възможности за кариерно развитие, да подобрят както заетостта, така и стандартите за работниците в цяла Европа, независимо от договорните им условия, и да насърчат по-силното сближаване в посока към по-добри условия на труд и на живот, което ще допринесе и за преодоляване на регионалното неравенство. ЕИСК подкрепя препоръката на Европейския парламент Комисията и социалните партньори да работят заедно, за да представят предложение за рамкова директива относно достойните условия на труд при всички форми на заетост, с което да се разшири обхватът на съществуващите минимални стандарти, така че да обхванат новите форми на трудови правоотношения.

1.4 ЕИСК вижда ясна връзка между **конкурентоспособността, производителността и социалната устойчивост**: всички заинтересовани страни трябва да се ангажират с насърчаването на **приобщаващ растеж** и в същото време със създаването на благоприятни условия за предприятията, за да се създават все повече и по-качествени работни места. Заетостта остава основният фактор за създаване на благосъстояние и богатство; необходимо е, обаче, да се възстанови принципът, че по-справедливи общества могат да бъдат създадени единствено чрез създаване на по-приобщаващ и устойчив растеж и работни места, с цел да се гарантират на хората **достойни условия на труд, адекватно заплащане и пенсии, както и възможност за упражняване на техните права**. Конкурентоспособността, производителността и трудовите права са принципи, които трябва отново да стават неразривна част от изготвяните политики за регулиране на пазара на труда и социалните права.

1.5 Комитетът е наясно, че демокрацията може да бъде застрашена, ако хората, които все още са под силното влияние на последиците от строгите бюджетни икономии, не се възползват от богатството, генерирано от икономическия растеж и производителността, създадени от цифровизацията.

1.6 ЕИСК препоръчва, както вече беше направено в други становища, да се положат допълнителни усилия за **преодоляване на регионалните различия** по отношение на условията на живот и труд в Европейския съюз. По-силното сближаване във възходяща посока не трябва да бъде лозунг, а хоризонтален принцип, който да се взема под внимание и да се прилага във всички политики на Съюза, като се започне от финансовата и икономическата област. Не може да има реална интеграция, докато съществуват толкова големи различия в заплащането и ефективното ползване на социалните права сред европейските граждани. **Структурните фондове** играят основна роля в този контекст и трябва да бъдат ориентирани в по-голяма степен към преодоляване на регионалните различия.

1.7 ЕИСК горещо приветства инициативи като Гаранцията за младежта, Пътищата за повишаване на уменията и стратегиите за борба с дългосрочната безработица, и призовава европейските и националните институции да гарантират подходящите ресурси, за да улеснят и ускорят прехода и да **гарантират подходящо запазване на доходите** ⁽²⁾, особено за по-неблагополетелстваните лица. ЕИСК препоръчва също така да се създадат подходящи условия за **гарантиране на конкурентоспособността, създаването на работни места и плавния преход между работни места** чрез система от мрежи за социална сигурност и други съпътстващи мерки, които да отчитат потребностите на работниците и предприятията.

1.8 ЕИСК препоръчва на социалните партньори да разработят приобщаващо колективно договаряне на всички нива и ги насърчава да предвидят нови мерки (включително в рамките на следващата работна програма на европейските социални партньори), насочени към увеличаване на достъпа на жените до работни места в сферата на цифровите технологии, с цел **да се премахне разликата в заплащането на жените и мъжете**, усилено и с подходящи средства да се защити **майчинството** и да се създадат условия за **действително равенство между половете** на работното място. ЕИСК призовава също институциите на всички равнища, социалните партньори и организираното гражданско общество да координират действията за гарантиране на равно третиране на мъжете и жените във всички сфери на обществото.

1.9 ЕИСК смята също, че социалната устойчивост се основава и на справедливи и действителни възможности за **учене през целия живот**, като се започне от ранното детство, особено предвид потенциалното изключване на големи части от населението, произтичащо от явлението **цифрово изключване**. ЕИСК препоръчва отговорните за вземането на решения лица да обмислят мерки, насочени към намаляване на недостига на умения в ключови области на цифровата икономика, тъй като те са от основно значение за постигането на върхови постижения и повишаването на европейската конкурентоспособ-

⁽²⁾ ОВ С 170, 5.6.2014 г., стр. 23.

ност. Особено важно е също да се предвидят курсове за цифрова грамотност за онези, които вследствие на цифровизацията са изложени на риск да не могат да упражняват своите права и да ползват социални услуги — особено основните, и настойчиво приканва социалните партньори и институциите да предприемат, в сътрудничество с гражданското общество, незабавни мерки в тази посока. Задача на публичните власти на всички равнища е да гарантират, че е налична подходяща цифрова инфраструктура и че тя води до по-голямо приобщаване, с цел да се преодолеят възможни различия между териториите и съществуващите условия.

2. Концепцията за социална устойчивост в ерата на цифровизацията и глобализацията

2.1 Настоящото проучвателно становище има за цел да анализира въпроса за социалната устойчивост чрез **цялостен подход**, като се започне от съставяне на определение за нея и се стигне до последиците от нея в областта на социалната, трудовата и икономическата политика.

2.2 Последиците от **глобализацията**, тежкото наследство от **икономическата криза**, **спадът на раждаемостта** и произтичащото от това **застаряване на населението в Европа**, и **слабият растеж**, с който се характеризират икономиките на повечето държави от Европейския съюз, са елементи, които играят ключова роля при разпознаването на днешните социални проблеми.

2.3 Редица социално-икономически показатели ясно разкриват, че политиките, въведени най-вече на европейско и национално равнище с цел излизане от кризата, макар от една страна да се опитаха да преодолеят нестабилността, произтичаща от глобални фактори, от друга в твърде много от случаите **засилиха неравенството** и създадоха **нови дисбаланси**, дори и от географска гледна точка, между социалните класи, половете и поколенията. Следователно е необходимо институциите да действат на всички равнища в сътрудничество със социалните партньори и организираното гражданско общество, за да предложат политики, основани на мерки за преодоляване на тези дисбаланси и неравенства, главно чрез увеличаване на заетостта въз основа на устойчив и по-приобщаващ растеж.

2.4 Концепцията за устойчивост се състои от три основни елемента: **екологичен, икономически и социален**. Тези три елемента са включени в европейските договори и на свой ред са отразени в концепцията за устойчиво развитие, която е в основата на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. на Организацията на обединените нации и нейните 17 цели за устойчиво развитие. В своя преглед на напредъка по постигането на целите за устойчиво развитие в ЕС за 2017 г. Евростат посочва, че въпреки че е постигнат значителен напредък към постигането на екологичните цели за устойчиво развитие (ЦУР 7 „достъпна и чиста енергия“, ЦУР 12 „отговорно потребление и производство“, ЦУР 15 „живот на Земята“, ЦУР 11 „устойчиви градове и общности“), **напредъкът към постигане на по-социалните ЦУР е само умерен** (ЦУР 4 „качествено образование“, ЦУР 5 „равенство между половете“, ЦУР 8 „достоеен труд и икономически растеж“, ЦУР 1 „изкореняване на бедността“, ЦУР 2 „нулево равнище на глада“ и ЦУР 10 „намаляването на неравенствата“).

2.5 Въпреки че като цяло има съгласие за приемане на **определението за социална устойчивост** като „способност за гарантиране на условия за благоденствие на човека (сигурност, здраве, образование, демокрация, участие, справедливост), разпределени равномерно по класи и по пол“, би трябвало да се отбележи, че това е динамична концепция, подлежаща на различни възможни вариации съгласно контекста, в който се използва. Социалната устойчивост трябва да бъде въведена и прилагана по същия начин като екологичната и икономическата устойчивост, с цел да се намалят неравенствата.

2.6 При определянето на макроикономическите политики през последните години социалната устойчивост често погрешно се **противопоставя на икономическата и финансовата устойчивост**. Пример за това са структурните реформи, насърчавани от европейските институции и изпълнявани от националните правителства вследствие на финансовата, а след това и на икономическата криза от 2007 — 2008 г. Нито институциите, нито социалните партньори би трябвало да противопоставят конкурентоспособността на устойчивостта. Всъщност е доказано например, че по-напредналите предприятия по отношение на устойчивостта вероятно ще бъдат по-привлекателни в международен план. Освен това Европейският съюз би трябвало да насочи глобализацията към постигането на устойчиво развитие в полза както на предприятията, така и работниците.

2.7 По отношение на ролята на предприятията, **МСП** имат особено важна роля за постигането на устойчив и приобщаващ растеж, който в същото време е основан на създаването на достойни работни места и стимулирането на конкурентоспособността, като се отчита социалната устойчивост.

2.8 **Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. и свързаните с нея 17 цели** представляват хоризонтът, в рамките на който би трябвало да се съвместяват иновациите и устойчивото развитие чрез свързване на глобалните и националните инициативи. В нея ясно се заявява, че **настоящият модел на развитие е неустойчив** в екологично, икономическо и социално отношение, като по този начин се отдалечава от идеята, че устойчивостта е само екологичен въпрос. Утвърждава се **интегрирана визия** за различните измерения на развитието. Изпълнението на програмата изисква активно участие от страна на всички компоненти на обществото: институции, организираното гражданско общество и изследователски и академични кръгове, както и мерки за ефективна оценка.

2.9 ЕИСК на няколко пъти изтъкна необходимостта от създаване на разумна взаимозависимост между финансовите и макроикономическите политики, от една страна, и социалните права, от друга, подчертавайки недостатъчното спазване на тези права, което води до нарастващи неравенства в Съюза. По-специално, въпросът за социалната устойчивост трябва да има явна връзка с продължаващия дебат относно предложенията за **бъдещата структура на Икономическия и паричен съюз (ИПС) и многогодишната финансова рамка (МФР)**. Въз основа на настоящите системи за мониторинг и показатели, е необходима още по-точна оценка на въздействието на прилаганите мерки в социалната област по отношение на тяхната социална устойчивост.

2.10 ЕИСК смята, че институциите също ще имат за задача да извършват оценка на вече съществуващите и новите инструменти (като таблото с показатели, съпътстващо европейския стълб) и да проверяват тяхната ефективност, за да се измери с определена точност въздействието на предложените политики върху гражданите по отношение на социалните права.

2.11 За да се преодолее регионалното неравенство в Съюза, в някои случаи изострено от ефектите на икономическата криза, ще е необходимо, наред с другото, да се насърчат нови и по-ефективни **стратегии за използване на ресурсите**, по-специално чрез мобилизиране на европейските структурни и инвестиционни фондове, които преди всичко би трябвало да насърчават **устойчивия растеж и качествена заетост**. В становището си относно „Въздействието на социалните инвестиции върху заетостта и публичните бюджети“⁽³⁾ ЕИСК вече призова „да бъде реализирана **европейска програма за растеж и инвестиции** в размер на 2 % от БВП“ и за по-силен акцент върху социалните инвестиции. Необходими са нови финансови ресурси, които да бъдат насочени към този инвестиционен план с цел допълване на съществуващите европейски структурни и инвестиционни фондове.

3. Европейският социален модел: устойчивост и подобряване на условията на живот и труд

3.1 ЕИСК счита, че **европейският социален модел** е уникално богатство на европейската идентичност: чрез съществуващата социалноосигурителна система той гарантира високо равнище на социална закрила и граждански права за всички. Поради това ЕИСК счита, че той не бива да се поставя под въпрос, а да се укрепи. В този смисъл е изключително важно политиките на ЕС да имат за цел да **гарантират стабилно подобрене на условията на живот и труд** на европейските граждани във всички сфери, както е предвидено в Договорите още от създаването на европейския проект.

3.2 Текущата работна програма на Европейската комисия включва инициативи като Пакета за социална справедливост, инициативата за равно данъчно третиране на цифровата икономика, а в момента се подготвят и мерки за реформиране на ИПС. ЕИСК препоръчва тези предложения да бъдат насочени към насърчаване на устойчивостта на европейския социален модел⁽⁴⁾.

3.3 ЕИСК счита, че е необходимо да се намери **справедлив баланс между социалната и икономическата устойчивост** при определянето на политиките за пазара на труда. През последното десетилетие се увеличиха неравенството и неравнопоставеността сред европейските граждани по отношение на достъпа до социални услуги и възможностите на пазара на труда, и се разпространиха формите на нетипична заетост (както ясно показват статистическите данни). Това доведе до увеличаване на усещането за несигурност относно възможността за подобряване на общите условия на живот на част от европейските граждани. Това усещане се засили най-вече сред младите хора и жените и при всички най-застрашени групи от населението. От тази гледна точка ЕИСК счита, че от решаващо значение е насърчаването на **интеграцията на мигрантите на пазара на труда**, тъй като техният принос към системите за социална сигурност в редица случаи е определящ фактор за стабилността на системите и мрежите за социална сигурност.

3.4 ЕИСК отбелязва загрижеността, изразена от **Европейския парламент** в неговата резолюция от 19 януари 2017 г. относно европейския стълб на социалните права по повод необходимостта от актуализиране на съществуващите трудови и социални стандарти; във връзка с това ЕИСК своевременно ще предостави своя принос към „Пакета за социална справедливост“, включен в работната програма на Комисията за 2018 г. ЕИСК подчертава също така необходимостта рамковите условия на пазарите на труда да подкрепят нови и по-разнообразни възможности за кариерно развитие, да подобряват както заетостта, така и стандартите за работниците в цяла Европа, независимо от договорните им условия, и да насърчат по-силното сближаване в посока към по-добри условия на труд и на живот; това ще допринесе и за преодоляване на регионалното неравенство. ЕИСК подкрепя препоръката на Европейския парламент Комисията и социалните партньори да работят заедно, за да представят предложение за **рамкова директива** относно достойните условия на труд при всички форми на заетост, с което да се разшири обхватът на съществуващите минимални стандарти, така че да обхванат новите форми на трудови правоотношения.

⁽³⁾ ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ ОВ С 51, 17.2.2011 г., стр. 20.

3.5 ЕИСК в редица свои становища е разглеждал явлението **цифровизация** и неговото въздействие върху **организацията на труда и заетостта**⁽⁵⁾. Необходимо е, обаче, да не се ограничаваме само до разглеждане на цифровизацията единствено в контекста на заетостта и пазара на труда. Нарастващото използване на цифровите инструменти доведе до дълбоки промени в ежедневието ни — в личен и социален план и дори в начина, по който се отнасяме към политическия живот, доброволческата дейност и гражданското общество. ЕС би трябвало да насърчава действия по отношение на образованието в ранна детска възраст и обучението през целия живот, по-специално уменията в областта на цифровите технологии, за да се преодолее несъответствието на уменията. Образователните системи — включително висшето образование, професионалното обучение и ученето през целия живот — трябва да се стремят към върхови постижения, за да се даде възможност за заемане на водещи позиции в областта на научните изследвания, иновациите и конкурентоспособността на европейските идеи, стоки и услуги.

3.6 Освен това ЕИСК изтъкна в редица становища, че е особено важно да се вземат предвид нуждите на **социално уязвимите групи в риск**. Необходимо е да бъдат осигурени всеобхватни системи за социална закрила, които да обръщат особено внимание на потребностите на уязвимите лица и техните семейства, за да се гарантират достойни условия на живот и да се осигурят и поддържат работни места, съобразени с нуждите на индивида.

3.7 **Хората с увреждания** са в центъра на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания и Европейската стратегия за хората с увреждания. ЕИСК призовава да се положат всички необходими усилия, за да се отбележи значителен напредък във всички осем приоритетни сфери на действие, насочени към постигане на целите на Конвенцията на ООН: достъпност, участие, равенство, заетост, образование и обучение, социална закрила, здравеопазване и утвърждаване на правата на хората с увреждания на международно равнище. Тъй като цифровизацията се отразява на всички сфери от ежедневието ни, ЕИСК призовава да се обърне специално внимание на хората с увреждания, които е твърде вероятно да бъдат засегнати от цифровата трансформация. Европейският съюз би трябвало да се възползва от съществуващите многобройни възможности, за хората с увреждания, с цел да насърчи тяхната пригодност за заетост и достъпът им до достоен труд, което би им позволило да допринесат за системите за социална сигурност. По тази причина ЕИСК препоръчва да се създадат предпоставки за по-активно използване на инструментите за обучение през целия живот и за преквалификация на хора с увреждания в новите цифрови професии.

3.8 ЕИСК счита, че е от основно значение да се разгледа въпросът за социалната устойчивост на европейските политики по отношение на **младите поколения и бъдещето на европейския социален модел**. Нарастващият скептицизъм сред младите поколения спрямо институциите (чийто най-тревожен симптом е твърде високото въздържане от гласуване), организираното гражданско общество, политическите партии и профсъюзните организации, както и присъединяването към евроскептични и крайно десни движения, могат да бъдат преодолені само ако ЕС обърне по-голямо внимание на бъдещето на европейския социален модел и неговата устойчивост. ЕИСК препоръчва на европейските институции и на националните правителства да предприемат всички възможни инициативи за увеличаване на количеството и качеството на работните места за младите хора, за подкрепа на младежката мобилност, за гарантиране на достойни перспективи за социална сигурност и насърчаване на образованието и обучението през целия живот на всички равнища. Инициативи като „Еразъм+“, Гаранцията за младежта и всички други мерки, съдържащи се в инициативата за младежка заетост, трябва да бъдат адекватно финансирани и прилагани.

3.9 ЕИСК счита, че е от съществено значение да се гарантира **социалната устойчивост на доходите**, особено на пенсионерите. От съществено значение е системите за социална закрила⁽⁶⁾ да гарантират достойни условия на живот и да не допускат хората да попадат под прага на бедността. В редица становища ЕИСК вече е изтъквал необходимостта пенсионните системи да се основават на **солидарността между поколенията**. ЕИСК зачита многообразието на националните системи, но смята, че е от ключово значение да се увеличи заетостта, която допринася за гарантирането на обезпечени с достатъчно ресурси системи за социална закрила. Работещите по силата на всички видове договорни споразумения, включително т.нар. „нови форми на труд, свързани с цифровизацията“, би трябвало да имат достъп до и да плащат вноски в системите за социална закрила⁽⁷⁾.

3.10 В последните си инициативи в областта на заетостта Европейската комисия обърна сериозно внимание на темата за **преходите**. Една от най-тревожните тенденции през последните години е увеличаването на времето между приключването на образованието и първото работно място на младите хора, особено ако се има предвид първата стабилна заетост. Освен това ситуацията се влоши и за дългосрочно безработните, и за тези, които са близо до пенсионна възраст. ЕИСК горещо приветства инициативи като Гаранцията за младежта, Пътищата за повишаване на уменията, насърчаването на чиракуването като основна форма на достъп до работа чрез Европейския алианс за професионална подготовка и стратегиите за борба с дългосрочната безработица. Поради това призовава европейските и националните институции да осигурят достатъчно

⁽⁵⁾ SOC/570 Вж. стр. 8 в ОВ); ОВ С 129, 11.4.2018 г., стр. 7; ОВ С 434, 15.12.2017 г., стр. 36; ОВ С 434, 15.12.2017 г., стр. 30; ОВ С 173, 31.5.2017 г., стр. 45; ОВ С 303, 19.8.2016 г., стр. 54; ОВ С 13, 15.1.2016 г., стр. 161; ОВ С 128, 18.5.2010 г., стр. 74.

⁽⁶⁾ ОВ С 13, 15.1.2016 г., стр. 40.

⁽⁷⁾ ОВ С 129, 11.4.2018 г., стр. 7; ОВ С 84, 17.3.2011 г., стр. 38; ОВ С 120, 16.5.2008 г., стр. 66.

средства, за да улеснят и да ускорят прехода и необходимото обучение, за да се гарантира **непрекъснатост на доходите** по подходящ начин, особено за лицата в най-неравностойно положение и тези, които трудно могат да се преквалифицират и така да увеличат пригодността си за заетост. ЕИСК препоръчва също така да се създаде подходящата среда за конкурентоспособността на предприятията, като същевременно се осигури плавен преход между работни места чрез система от мрежи за социална сигурност и други външни мерки за гъвкавост, които да отчитат потребностите на работниците и предприятията.

3.11 ЕИСК счита, че една от основите на социалната устойчивост е **пълното равенство между половете**, но в същото време признава, че както показват данните на Евростат и много други налични показатели, неравенствата в тази област са недопустими и представляват не само нарушение на принципите на равно третиране, залегнали в Договорите, но и сериозно препятствие пред пълното икономическо развитие на Съюза. Поради това Комитетът приветства предприетите неотдавна инициативи в тази област, като се започне с пакета на Комисията за равновесието между професионалния и личния живот, и препоръчва на социалните партньори да разработят приобщаващо колективно договаряне на всички равнища и да предвидят нови мерки (включително в рамките на следващата работна програма на европейските социални партньори), с цел да се премахне разликата в заплащането на жените и мъжете, усилено и с подходящи средства да се защити майчинството и да се създадат условия за действително равенство между половете на работното място. ЕИСК призовава също институциите на всички равнища, социалните партньори и гражданското общество да координират действията за въвеждане на мерки за гарантиране на **равно третиране на мъжете и жените** във всички сфери на обществото.

3.12 Голям брой проучвания и изследвания анализират **новите социални рискове**, свързани с въздействието на глобализацията и цифровизацията в сферата на заетостта. ЕИСК споделя загрижеността, свързана с нарастващото фрагментиране на работата, автоматизацията и цифровизацията, но в същото време счита, че ако са добре управлявани, тези процеси представляват възможност за подобряване на условията на труд, за улесняване на някои тежки задачи и за опростяване на особено сложни задачи.

3.13 **Защитата на потребителите** също играе важна роля в областта на социалната устойчивост, тъй като ролята на потребителите също претърпява промени, дължащи се на цифровизацията. Европейските политики в този контекст би трябвало винаги да бъдат актуални, да осигуряват инструменти за ефективно разрешаване на проблеми, свързани с потребителите, и да отделят специално внимание на промените, дължащи се на цифровизацията, в сектори като транспорт, енергетика и финансови услуги.

3.14 **Новите неравенства** и социални рискове в цифровата ера биха могли да произтичат частично и от явлението **цифрово изключване**, т.е. от притежаването или липсата у определени слоеве от населението на необходимите ИТ умения и основна цифрова грамотност за достъп до информация и услуги, които понякога са от съществено значение. ЕИСК е на мнение, че социалната устойчивост се основава и на справедливи и ефективни възможности за обучение през целия живот от най-ранно детство. Това е необходима предпоставка особено за хората с увреждания, по-специално по отношение на новите цифрови професии. Такова обучение би трябвало да взема под внимание и потенциалното изключване на широки слоеве от населението (по-специално възрастните хора, хората, живеещи в периферните райони и в бедност, мигрантите, недостатъчно квалифицираните лица и др.) като резултат от цифровото изключване. В ерата на цифровите технологии е от съществено значение да се гарантира достъпът до интернет, да се осигурява цифрова грамотност за всички, изложени на риск от безработица, и да им се предоставя възможност да упражняват правата си и да имат достъп до социални услуги, особено основните. Комитетът настоятелно призовава социалните партньори и институциите да предприемат, в сътрудничество с организираното гражданско общество, бързи мерки за постигането на тази цел.

Брюксел, 15 март 2018 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS

Допълнение

Следните изменения на параграф 1.3 и параграф 3.4, получили поне една четвърт от подадените гласове, бяха отхвърлени по време на разискванията:

Параграф 1.3**Изменя се, както следва:**

- 1.3. ЕИСК отбелязва загрижеността, изразена от Европейския парламент в неговата резолюция от 19 януари 2017 г. относно европейския стълб на социалните права по повод необходимостта от актуализиране на съществуващите трудови и социални стандарти; във връзка с това ЕИСК своевременно ще предостави своя принос към „Пакета за социална справедливост“, включен в работната програма на Колисията за 2018 г. ЕИСК подчертава също така необходимостта рамковите условия на пазарите на труда да подкрепят нови и по-разнообразни възможности за кариерно развитие, да подобрят както заетостта, така и стандартите за работниците в цяла Европа, независимо от договорните ил условия, и да насърчат по-силното сближаване в посока към по-добри условия на труд и на живот; това ще допринесе и за преодоляване на регионалното неравенство. ЕИСК ще приеме становище във връзка с предложението за рамкова директива относно достойните условия на труд в Европейския съюз.

Изложение на мотивите

Ще бъдат представени на заседанието.

Резултат от гласуването:

Гласове „за“: 72

Гласове „против“: 121

Гласове „въздържал се“: 9

Параграф 3.4.**Изменя се, както следва:**

- 3.4. ЕИСК отбелязва загрижеността, изразена от **Европейския парламент** в неговата резолюция от 19 януари 2017 г. относно европейския стълб на социалните права по повод необходимостта от актуализиране на съществуващите трудови и социални стандарти; във връзка с това ЕИСК своевременно ще предостави своя принос към „Пакета за социална справедливост“, включен в работната програма на Колисията за 2018 г. ЕИСК подчертава също така необходимостта рамковите условия на пазарите на труда да подкрепят нови и по-разнообразни възможности за кариерно развитие, да подобрят както заетостта, така и стандартите за работниците в цяла Европа, независимо от договорните ил условия, и да насърчат по-силното сближаване в посока към по-добри условия на труд и на живот; това ще допринесе и за преодоляване на регионалното неравенство. ЕИСК ще приеме становището си за **рамкова директива** относно достойните условия на труд в Европейския съюз.

Изложение на мотивите

Ще бъдат представени на заседанието.

Резултат от гласуването:

Гласове „за“: 72

Гласове „против“: 121

Гласове „въздържал се“: 9